

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, a ti és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr., minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 20 kr. Nyitási sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Egy kis visszapillantás.

Arad, május 17.

Ha igaz volt, a mit a czéhbéli rémlátók különösen az ellenzéki tendenciózus Cassandra jóskok már két hét óta hangoztattak, hogy t. i. Magyarország hasonló válságban a kiegyezés óta nem volt, akkor meg kell engednünk, hogy a beállott fordulattal, melynek Kálnoky gróf lemondása csak egyik kísérő tünete, a magyar alkotmányos és szabadelvű közérzület s annak vezére és érvényesítője a magyar kormány a kiegyezés óta hasonló nagy jelentőségű győzelmet nem aratott ama reakciónárius velleitások ellen, melyek a magyar nemzet szuverenitása, a magyar állameszme ellen érvényesülni törekednek és — mint a történet nem egy szomorú lapja tanúsítja — az ország nagy veszedelmére nem egyszer érvényesültek is.

Es valóban rendkívüli fontosságúak azon eredmények és sikerek, melyeket Bánffy Dezső báró az elődeitől átvett küzdelmek és harcokban úgy a szabadelvű reformok, mint a magyar államiság megbuktatására mind hatalmasabbá és vakmerőbbé vált nemzetközi szövetséges tábor ellen kivivott.

Az osztrák, ugynevezett »svarczgelbe« reakció már több mint öt éve kezdte meg az akcióját Magyarország és annak alkotmányos önállósága és szabadelvű politikája ellen. Ezen harcára egyedül magában nem mert volna vállalkozni, ha nem talált volna szövetségesre a pápában,

ki világi hatalmának legnagyobb ellenit a magyar liberális táborban s ennek törzskörében a magyar kormányban tudta.

Az utramontanizmussal szövetséghez reakció első fegyverténye Tisza Kálmán visszalépésében nyilatkozott meg, ki a Kossuth honosságának kérdése körül tanúsított szabadelvű magatartásának ürügye alatt volt kénytelen lemondani. Ez volt az első parlamentarís kormányválság, mely az udvarnál érvényesült befolyásokra vezethető vissza. Helyét az aranygyapjas aulikus Szapáry Gyula gróf foglalta el, ki a közigazgatás államosítását úgy vélte megoldhatni, hogy a megyét összes öröklött jogaiból kiforgatni s politikai jelentőségétől és ellentáló, konzerváló képességétől megfosztani igyekezett.

Első és legfőbb — sőt mondhatjuk egyedüli — törekvése ezen államférfinak az volt, hogy magát a szabadelvű párttól függetlenítse, s a pártban a maga számára külön pártot teremtsen. E törekvéseire vezethetők vissza azon kísérletek, melyeket Apponyi Albert gróffal és pártjával a fuzió megvalósítására tett, s mely kísérletének balsikere bizonyára nem ő rajta mult, hanem a szabadelvű párt vezérfiainak éberségén és azon, hogy Apponyi akkoriban Szapáry Gyula gróftot teljesen félreismerte.

A külön Szapáry-párt alkotásának ezen fiaszkóján úgy vélt segíthetni, hogy az országgyűlést feloszlatta és az új választásoknál saját kreaturáit puszsirozta a párt rendelkezésére álló eszközökkel. —

Hogy mennyire sikerült e kísérlete, azt a kilépettek köre ad oculos demonstrálja. Nem volt elég a hívők száma arra, hogy a pártban domináló állást foglaljon el, de a megválasztatásuk körül kifejtett saját külön buzgolkodása nagyon is elég volt arra, hogy a párt felismerje, miként vezérében egyszersmind árulóját is tiszteli.

Igy történt aztán, midőn egyszer Bécsben járt, hogy pozícióját fölfelé egy kis liberális engedmények árán egyengesse, visszajövet az ő miniszteri kollegái oly programmal fogadták, melynek lényeges részét ő Bécsben még a lábán eladta. Vissza kellett tehát lépnie.

Ekkor ismerte föl Apponyi Albert gróf, de már kissé későn, a visszalépett kormányelnökben az ő igazi elvtársát és természetes szövetségesét, a kivel hamarosan meg is egyezett a teendők fölött, mely nem volt más, minthogy Szapáry az embereivel a szabadelvű pártban megmaradván, annak kebelében előkészíti azt az árulást, mely a liberális reformok bukását és egy oly klerikális konzervatív többség alakítását célozta, a mely a bécsi klerikális reakció céljainak teljesen megfelel vala.

Ezen a parlamenti életben páratlan perfidia anyagi sikerének megítélésére ismét csak azon körre utalunk, mely Szapáryval ma a *düsseldensek* neve alatt a fekete sereg egy lesipuskás segédcapatát képezi; az *erkölcsi* sikert azonban legjobban jellemzi azon körülmény, hogy még Apponyiék is *szégyellik* őket tábo-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Egy kis emlékezés.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Irta: Mende Béja.

— Felföldi Andor ur — Jókuthy Antika kisasszony!

E szavakkal lettünk egymásnak bemutatva, s mi, mintha nem is új ismerősök volnánk, benső barátsággal közeledtünk egymáshoz.

Csakhamar bizalmas beszélgetésbe merültünk. Maga eleven kedélyvel csapongott egyik tárgytól a másikhoz, s én dobogó szívvel, élénk figyelemmel lestem a szót ajakán. Eszre sem vettük, hogy a társaság oszladozik, s csak egyik barátinjának figyelmeztető szavai térítettek magunkhoz.

A búcsuzásnál még megkérdezte tőlem, hogy az éjjeli-nappali folytonos munka nem fog-e megártani nekem? Én az feleltem, hogy nem, sőt gyönyörűségemet találok benne. S erre, de csak egy pillanatra, mintha olvasni tudtam volna szeméből, úgy tetszett: kételkedés és — még valami sugárzott azokból felém.

— Szerecsék magáról valamit tudni.

Ezek voltak utolsó szavai, s én óhajához képest kitépek életem könyvéből egy lapot, nem is válogatok köztük, egyforma szomorúak azok mind. S ha elolvassa, lesz-e egy vigasztaló szava számomra?!

Hét éve, hogy a vasutak szolgálatában vagyok, s mint forgalmi tiszt négy és fél éve, hogy éjjeli és nappali szolgálatokat teszek. Barátaim igaznak nevezték el ezt a tolytonos éjjeli-nappali szolgálatot — s nekem ez az iga mégis olyan édes! Egyetlen jóltevőmnek tekintem, mert megszabadít gyötörő álmaimtól.

Oh azok az álmok! Szomorú életem újra-meg újra előben varázsolák, hogy annak kínzó, szaggató fájdalmait átszenvedjem. Az örömtelen gyermekévek, — az ifjú szívének minden dobbanásával, lelkének egész hevével szeretett leány — majd feleség csalásága, hány-szor kineztek meg engem!

Mikor a képzelt boldogságból felébredtem, akkor láttam csak, hogy a pokol minden szenvedéseivel reám szakadt. Elvettem egy nőt, ki nek nincs szive, ki gyűlölettel gondol, utálat-tal tekint reám, — gyermekeinek apjára. Egy feleség, ki minden alkalmat felhasznál arra, hogy férje arzába a legmegalázóbb sértéseket vágja. S mindezt miért? Mert bolondja voltam! S mikor az első sértő, megalázó szó felébresztette bennem a férfi büszkeségét, — akkor már késő volt minden.

A megalázás szülte szégyent, a férfi büszkeséget elnémitotta az apának gyermekei jövője iránti aggodása. Tűrelmet erőttem magamra, hasztalan, helyzetem nap-nap után türelmetlenebbé vált. Gondolkoztam a szabadság többféle módjáról, de egyiket sem találtam ozélyszerűnek, mert kerülni akartam minden feltűnést.

Ily körülmények között kértem a nappali

szolgálat mellett az éjjeli szolgálatra való beosztást is, mit meg is kaptam. Teljesen elkedvetlenedve az élettől, semmi reménnyel a jövő iránt, est tartottam a legozélyszerűbbnek arra, hogy feltűnés nélküli pusztuljak el a földről.

Ongyilkossá nem akarok lenni, ezt a legnagyobb gyávaságnak tartom. Ha az élettől szenvedés lett osztályrészem, végig szenvedem annak minden skaláját, panasz nélkül, azaz az édes tudattal, hogy közel vagyok már a végső akkordhoz, melytől szívem végsői dobban. Aztán meg, egy elszánt embernek élvezet játszani a halállal. Ezen nap-nap után, miné fogy el az életerő, mely örökletes táncot jár a szív, majd meg hirtelen elakad, mintha hurokot vetettek volna rá. S közben örömmel gondolni arra, hogy itt a végső percz! ...

Ujabb csalódás! Talán holnap?!

E lelki állapotban, mint a késő őszi virágokra a nap búcsúosókja, úgy hagott reám az a kitüntető érdeklődés, melyet maga mindjárt, ösmeretségünk elején tanúsított irántam.

Sokat tépelődtem fellette, mivel is tudtam én a maga érdeklődését személyemre irányítani? Én, a szükséztől, mindenkitől elvonult s elhagyott férfi, életem mona alkonyán részesülök mostoha sorsomtól abban a boldogságban, hogy egy olyan édes, anyagi teremtés, mint maga, részvételtjes érdeklődéssel fordul felém, hogy meleg vonzalmával örömtelen életem felderítse!

Minék tulajdonítsam ezt? A rokon lelkek találkozásának? Alig hiszem, mert magát az

rukba fogadni, bár egész nyíltan együtt harcolnak.

E közben a reakció mind nagyobb tért foglalt s vakmerőbbé vált. Besugásai által sikerült a magyar kormány iránt a korona bizalmát megingatni s a főrendiházban a szabadelvű reformok elfogadását megakadályozni. Jezsuita pénzen vásárolt és kitarított sajtójával igyekezett még a közvéleményt is megfélemlíteni, téveszteni. A reformok főbb részei ugyan mégis törvénynyé lettek, de a kormány kénytelen volt az ország színe előtt bevallani, hogy a fejedelmi bizalom hijával van, s azért lemondott. Ez volt már a második válság, imparlamentáris, mely annyira elbizottá tette az Apponyi pártot, hogy törpe minoritás léte, melynek a közérzetben semmi támasza, még is a perronra merészkedett vezérével együtt, hogy magát kormányul kínálja.

A felség bölcsesége és kifogástalan alkotmányos érzülete azonban az alkotmány és pártválságnak eleje tükrözött képét már akkor elutasította magától s a többség sorából kinevezte a Bánffy miniszteriumot. Hogy ennek mily nehézségeket gördített útjába az időközben keresztény szociális alapon szervekedett néppárttal szövethető klerikális színezetű három parlamentáris ellenzéki frakció és papi pénzen kitarított sajtójuk, az annyira az aktualitás keretében van, hogy felesleges bővebben részletezni. Az ellenzéknek rüpkésséggé fajult parlamenti taktikája, mely a törvényhozás nagyobb szabású reformakcióját lehetlenné tette; a Vatikán nyílt beavatkozása az ő követe által Magyarország belügyeibe; a bécsi feudalklerikális köröknek a döntő csapásra készülő mozgósítása; végre a velük szövethető külügyminiszterium kétszínű játéka, de annál ellenségesebb és hatályosabb fondorkodása azon meggyőződést érlelték meg Bánffy Dezső báró miniszterelnökben, hogy a végtusára szervekedő reakció az ő kormányzása alatt készül a döntő ütközetre, melyben a magyar alkotmányt törvényszerű jogaiból kiforgathatja; a liberalismust megdöntheti s a szabadelvű párt negyed század óta tartó uralmát és

áldásos magyar nemzeti politikáját megsemmisítheti.

Roppant felelősség hárult ezen adott helyzettel a magyar kormányelnökre, látva és tudva, hogy óriások buktak előtte. De ő becsületes magyar lelkének egész hevével, az igaz ügy győzelmébe vetett teljes bizalmával eleje lépett a kínált küzdelemnek s elfogadta azt. Nem állott félre, nem tért ki, nem taktikázott. Látta, hogy minden további tétovázás csak bátorítja a kérlelhetetlen ellenséget és gyarapítja sikerének esélyeit.

Az ütközet eldőlt. A Vatikán takarodót fuvat; a harctéren ott fekszik az osztrák reakció vezére, halálos sebhegyén egy gyémántos rendjellel, miután a döntő pillanatban ledobta álarczát és az ellenséges tábor élére állott.

Csak a magyar csapatvezetői a reakciónak élnek és működnek még, s ülnek a magyar nemzet szégyenére ugyanazon parlamentben, a hol a népszabadság jogait kellene védelmezniök. Azt kérdezték kaján fondorlattal a magyar miniszterelnöktől, midőn ők maguk vezették ellene az internacionális reakció sötét hadsoraikat s kerítették azokkal körül, midőn már megejtve, megsemmisítve tudták, hogy mit szándékozik tenni a magyar kormány tekintélyének s a magyar alkotmány jogainak megvédésére? No hát a feleletet most megkapják.

BELFÖLD.

A zsidó recepczió.

Végre egy — győzelem. A főrendiház megemberelte magát és a mit alig mertünk hinni, tudvalevőleg véglegesen megszavazta a zsidók recepcziójáról szóló törvényjavaslatot. Az áttérési engedély, igaz, kimaradt.

Most már az a kérdés, hogy visszaküldje-e a képviselőház a recepczióról szóló törvényjavaslatot a főrendiházhoz, vagy elfogadja-e a főrendiház által megszavazott szöveget. A szabadelvűpártban a legtöbben és közöttük Rosenberg Gyula, Chorin Ferencz azon nézetüknek adtak kifejezést tegnap este a klubban, hogy nem kell visszaküldeni újból a főrendiházhoz a javaslatot, de abban a

formában, a mint azt a főrendiház megszavazta, kell szentesítés alá bocsátani. Az említett képviselők így érvelnek: Nem szabad kockára tenni a nehezen elért s alig várt eredményt. Ki biztosít arról, hogy, bár csak elnöki szavazattal is, a recepczió újból keresztül megy, pláne az áttérési §-al. A liberálisoknak örülniök kell az eredménynek, melyet — a mai politikai konstellációk között — valóságos osoda, hogy el tudunk érni. Az elfogadott törvény által a zsidó vallás tényleg bevettnék nyilvánítottatik és az új szövegezésben az is kimondatik, hogy a rabbinus csak magyar állampolgár lehet.

Az áttérési jog pedig — mely a vallásszabadságnak folyamánya — egyszerűen a vallásszabadságról szóló törvényjavaslatban lenne újból szövegezendő. Vannak, a kik azt állítják, hogy még ez sem kell, mert az 1848. XX-ik t.-o. 2. §-a ma is érvényes, ez pedig így szól: „E hazában törvényesen bevettnék minden vallásfelekezetre nézve, különbség nélkül, tökéletes egyenlőség és viszonyosság állapítottatik meg.”

Az országgyűlési szabadelvű párt báró Podmaniczky Frigyes elnöklete alatt tartott értekezleten tárgyalás alá vette s minden vita nélkül elfogadta az áruforgalmi statisztikára s a védjegyek oltalmára vonatkozó törvényjavaslatokat (előadó Rosenberg Gyula), a Vaskapu szabályozási kölcsön törvényjavaslatot (előadó Neményi Ambrus) és a ház közlekedési bizottsága által ma tárgyalat ki-sebb vasuti előterjesztéseket (előadó gr. Bethlen Balázs). Ezzel az értekezlet a Bécsből érkezett távirati tudósítások hatása alatt igen emelkedett hangulatban véget ért.

Kálnoky távozása.

— május 17.

Nagy szenzációt s mondhatni örömteljes meglepetést keltett a fővárosban az esti lapok ama félhivatalos forrásból eredő s általunk már tegnap reprodukált azon jelentése, hogy „Kálnoky gróf külügyminiszter folyó hó 15-én újabb elbocsájtási kérvényt intézett őfelségéhez és hogy őfelsége e kérelmével teljesíteni méltóztatott. Az erre vonatkozó legfelsőbb kézirat a legközelebbi napokban fog közzététetni.”

A hirt eleinte némi kételkedéssel fogadták

Isten jó kedvében teremtette s megkímélte mindattól, mikkor engem lesújtott.

Szívemből kívánom, hogy maradjon mindig olyan szép, üde, édesnek, mint amilyen volt az első látás alkalmával. S mindenkiféle hátralevő napjaimra maradjon meg nekem annak, ami az osmerkedés első pillanatában s rövid együttlétünk ideje alatt volt: édes — barátónőnek.

Ugye, legjobban így fejthetem meg boldogító érdeklődését, éltető vonzalmát? — Vagy talán nem is akarja, hogy megfejtve legyen? Maradjon édes sejtésnek? . . .

Amint maga akarja, úgy legyen! Csak arra az egyre kérem, engedje meg, hogy azzal az édes tudattal induljak hosszú, utolsó utamra, hogy nem fog, elfelejteni, néha-néha megemlékezni rólam. En ígérem, hogy kedves alakját megőrzöm szívemben az utolsó pillanattig s Istené mellett a maga édes neve lesz az utolsó szavam!

A dráma fejlődése.

— Irodalomtörténeti demonstráció. —

Irtá: Rózsaszéki Gusztáv.

I. Ő-kor. Klasszikus iskola.

Rachel.

Személyek:

Lábán.

Rachel, leány.

Jákob.

Történik: Palesztinában.

Lábán: Az áldozat megtörtént, Jákob hü-

ségesen kiszolgálta a 14. évet, megérdemelte kezdet, holnapról kezdve egymásé vagytok.

Rachel (nagyot sóhajt): Ah!

Lábán: Te sóhajtasz? Öröm vagy bánat, a mi rezgeti szívedet?

Rachel: Öröm és bánat, atyám! Öröm, hogy az övé leszek és bánat az elveszett 14 év miatt.

Lábán: A házasság szent és komoly dolog, leányom, azt jól meg kell ám gondolni. Ő tizen-négy évig szolgált birhatásodért, te hűségesen vártál reá. És a házasság boldog lesz, mert meg gondolt, komoly alapon kötöttet.

Rachel (sóhajtva, félre): De az elveszett 14 év!

Jákob (belép): Üdv neked apám!

Lábán: Jákob, ime nőd. Rachel, ime terved. Vegyétek áldásomat!

Jákob (örömmel): Ah: (Megöleli Rachelt.) Menyországom! (Félre): Mennyivel szebb volt eselőtt 14 évvel!

Rachel (visszaöleli Jákobot, félre): Mennyivel dőlcegebb volt 14 évvel eselőtt. (Sóhajt.) A mi elmúlt, vissza nem jön!

Lábán: Meg vagytok elégedve?

Rachel) (egyszerre, mély megadással): Meg! Jákob) (Sóhajtva, félre): Az elveszett 14 év!

(14 évi várakozás után megtörténik a házasság és újabb 14 év alatt benépesítik egész Palesztinát.)

Függöny.

II. Közép-kor. Romantikus iskola.

Rosalinda.

Személyek:

A várur.

Rosalinda, várkisasszony.

Az őgróf.

Tankréd, lovag.

Történik Thüringiában.

(Holdvilág, távolból pohárcsengés, vig zene.)

Tankréd: Oh, Rosalinda, megtörtéd szívem — Nincs hát remény?

Rosalinda: Mindennek vége, vége!

Atyám, a büszke ur, megfogadta,

Hogy a dus őgrófnak leszek neje.

Isten veled hát, légy boldog, lovag

Szerencse járjon minden utadon.

Te hű szerelmem, gondolj néha rám,

S ha szellő csókját érzed arczodon,

Gondold, hogy érted vágó szellemem —

S ha éjjel elmerengve bámulod,

Ott azt a fényes hajnalcsillagot,

A melyet sokszor együtt bámulánk,

Gondold, hogy az a fényes csillogás

Szemem könyének csillogása csak.

Tankréd: Oh Rosalinda —

Rosalinda: Siess, jö atyám!

Tankréd: Hah, szarnok kényur, bcs átkom reád!

Rosalinda: Ne bántsd, atyám ő, első a kö-telmem!

s szinte nem akarták hinni, hogy a magyar kormány ily fényes elégtételt kapjon Bécsből, de az utóbb érkezett jelentések mind megerősítették az örvendetes hírt s eloslattak minden kételyt Kálnoky bukását illetőleg.

A Kálnoky grófot fölmentő legfelsőbb kézirat alkalmasint már s z o m b a t o n megjelenik a magyar és az osztrák hivatalos lapban.

G o l u c h o w s k i Agenor gróf romániai osztrák-magyar követ tegnap Bécsbe érkezett. Politikai körökben Goluchowski grófnak megérkezését külügyminiszterrel való kinevezésének eshetőségével hozzák kapcsolatba.

A delegációk ülészaka magától értetődőleg az egybehívó legfelsőbb királyi kéziratnak megfelelően június 6-ikán megnyílik.

Az országgyűlési s z a b a d e l v ű k ö r b e n a Bécsből érkezett hírek a főrendiházban elért eredményvel együtt általános megelégedést keltettek. Kálnoky gróf lemondásának elfogadásával a miniszterelnöknek nyújtott teljes elégtétellel nyer befejezést a közte és a külügyminiszter közt fölmerült viszály; az egyházpolitikai javaslatokat illetőleg a párt nagy részben azon nézet felé hajlik, hogy a reczeperióról szóló törvényjavaslatot a főrendiház által megszavazott alakban fogadja el, mivel a vallás szabad gyakorlatairól szóló, a felekezetek egymás közötti viszonyát tárgyaló szakaszok mellett a czél, mely a törvényjavaslat benyújtásával az előbbi kormány szemé előtt lebegett, amugy is el van érve. A vallás gyakorlatairól szóló törvényben a főrendiház által elejtett szakaszokat azonban a párt egyhangulag fenntartani kívánja, még pedig akként, hogy a képviselőház még a delegációk összejelése előtt foglalkozzék a kérdéssel és újból küldje vissza renunczium alakjában a javaslatot a főrendiházhoz.

Bánffy báró a képviselőház hétfői ülésében válaszolni fog a nunczius magyarországi körutjára vonatkozólag hozzá intézett interpellációra. A szabadelvű párt vasárnap este tartandó értekezletén, melyben a hétfői ülésre kitűzött napirenddel fog foglalkozni,

a miniszterelnök ismertetni fogja a válasz tartalmát.

A bécsi lapok külön kiadásban közlik Kálnoky gróf lemondását, amely ott mély benyomást tett. A „Fremdenblatt“ külön kiadásban a következőket írja:

„Kálnoky gróf második lemondási kérényét még a magyar miniszterelnök Bécsbe érkezése előtt terjesztette ő Felsője elé és mint értesülünk, az uralkodó a lemondást már tegnap fogadta el.

Föltehető, hogy az Agliardi nunczius visszahívásáról szóló legutóbbi budapesti jelentések, amelyek ismét a külügyminiszter hatáskörét érintették, megérlelték benne az elhatározást, hogy ő Felsőjét arra kérje, hogy a reá nézve oly tövises állástól felmentse. A monarchia népei és egész Európa mély megindulással fogják híret venni (Ezt persze a mérges Kálnoky iratja magáról tulságos önérettel és kevés szerénységgel. A szerk.) a válság ilyen kimenetelének. Bizonyára nem fognak elzárkózhatni attól az érzéstől, hogy ő Felsője fontos elhatározásra mindama viszonyok legérettebb megfontolása után jutott, a melyek a monarchia mindkét felének jólétére és békéjére betolyással vannak.

Azonban daczára annak, hogy a válság ilyen véget ért, a monarchia és Európa népei nem fogják sohasem elfelejteni azokat az érdemeket, melyeket Kálnoky gróf az állami ügyek élén folytatott 14 éves tevékenysége alatt a monarchia hatalmi állása és Európa békéje körül szerzett. Meg vagyunk győződve, hogy Kálnoky gróf államférfi működését Magyarországon is méltányolni fogják. Kálnoky Gusztáv gr. 1881. november 21-ike óta állt a külügyi hivatal élén. Ezt megelőzőleg pétervári nagykövet volt.“

A N. Fr. Presse értesülése szerint már tegnap is, midőn a külügyi hivatalban még tagadták Kálnoky lemondásának elfogadását, legtöbb reménye a kinevezetésre Goluchowskynak volt, aki legutóbb bukaresti követünk volt, de jelenleg rendelkezési állapotban van. Emlgették gróf Thun Ferenoz cseh helytartót, Lichtenstein pétervári, Wolkenstein párisi nagykövetet. Ma néhány órával a Kálnoky lemondásának elfogadásáról szóló hír után elterjedt az a hír is, hogy Goluchowsky ki van nevezve. A kinevezés elég érdekes az új külügyminiszter nevére való tekintettel is, amennyi-

ben Goluchowskyné Murat volt nápolyi király unokája.

Goluchowsky kinevezésében első sorban elégtételt látnak a pápára nézve, mert az új külügyminiszter is buzgó katolikus és klerikális, ami által Kálnoky lemondásáért a pápa kárpótolva van. A lengyel nemzeti törekvésekkel szemben Goluchowsky gróf, valamint egész családja mindig indifferensen viselte magát és így föltehető, hogy kinevezése, lengyel volta daczára, sem fog visszatetszést szülni Péterváron.

Goluchowsky kinevezése — hír szerint — egyidejűleg lesz közzétéve Kálnoky elbocsátásával a hivatalos lapokban. Kálnoky lemondásának elfogadása az elismerés legnagyobb jeleivel történik és ezzel egyidejűleg megkapja Kálnoky a Szt. István rend nagykeresztjéhez a gyémántokat.

Kálnoky utódjának személyére nézve — mint Bécsből jelentik — a külügyminiszterium vezetésében eddig senki biztosat nem tud, a megindult kombináltságok pedig a legkülönbözőbb neveket hozták forgalomba. Mindenestre figyelemreméltó, hogy több oldalról egybehangzólag Goluchowsky Agenor grófot emlegetik legkomolyabb jelölt gyanánt.

Goluchowsky gróf egészen fiatal ember, még csak 46 éves, atyja annak idején osztrák miniszterelnök volt. Bukaresti állását körülbelül egy éve hagyta el, diszponibilitásba helyeztetve magát, mert a párisi nagykövetségi állást, melyre aspirált, meg nem kapta. Ezt az állást azért nem kaphatta meg, mert neje született Murat herczegnő, a Murat névhez pedig Párisban kellemetlen emlékek fűződnek és ez okból nem merték Goluchowskyt Párisba küldeni nagykövetnek, attól tartva, hogy ez a francia kormánnyal összeütközésre vezethetne. Goluchowsky erre kilépett a diplomaciai szolgálatból és egyelőre galicziai birtokaira vonult vissza, melyeken utóbbi időben maga gazdálkodott.

Goluchowskyn kívül Lichtenstein herczeg pétervári és Wolkenstein gróf párisi nagyköveteket tekintik komolyabban számbavehető külügyminiszter-jelölteknek. Wolkenstein grófot már régebben is emlegették, amikor Kálnoky első ízben adta be lemondását.

Szögyény-Marich László berlini nagykövet és Kállay közös pénzügyminisztert is szóba hozták Kálnoky utódai gyanánt, ez azonban már csak üres találgatás, mely minden komolyabb alapot nélkülöz.

Várur: Mit látok? Becstelen leány!

Rosalinda: Atyám,

Való, hogy én ez ifjat szeretem;

Am e szerelmem tiszta mint az ég!

Előtted ime, ősz atyám s uram,

Engedelmesen meghajtom fejem.

Lemondok róla, — leányod vagyok —

Kit választál, annak nyujtom kezem

Mint őszanyám, leszek nő s anya,

Nevemre büszke és — boldogtalan —

(őgrófhöz lép) Tied leszek, mert rangom így kívánja,

Bár lelkem, az — örökre im ezé!

Várur: Nos, kell a lány, mit szólsz hozzá, lovag?

Avagy megöljem-e azt a csábitót?

őgróf (becsipve): Ne bántsd a jámbort! (gondolkozók)

— — — Hm, lelke az övé?

Ejh, bánja kánya — enyim a nő —

S hogy jól megörzöm, gondom lesz reá,

Két singyi széles ősz váram fala

S hozzá ezer jól fegyverrett vitéz!

Karomba szép arám!

Rosalinda (Tankrédhez): Isten veled!

Tankréd: Átok reátok büszke kényurak

S áldás reád, te bus szelid galamb,

A kötelesség áldozatja te!

Rosalinda: Isten veled!

Várur: Egy házzal most odább!

Tankréd: Távol szent földön dul a háboru,

Csalódott szív, ottan vigaszt talál,

Keresztet öltök nevedben édes.

A te nevedben érjen a halál!

Rosalinda: Isten veled!

Tankréd: És emlékem veled!

Rosalinda: Utolsó emlékem lesz e köny —

E könnyel halt ki minden érzelem

Szívemből. (Lehajta fejét, őgrófhöz):

Engedelmes nőd leszek!

őgróf: Ugy is dukál!

Tankréd: El a keresztetekhez! (el.)

Várur: Mi meg jerünk, folytassuk az ivást

(Ugy tesznek mind, a hogy beszéltek.)

— Fügöny. —

III. Új kor. Dumas és társai.

Manolla.

Személyek:

Edgar, vicomte.

Manolla, neje.

Az esküdtészek.

Történik Párisban.

Edgar (beront): Itt volt?

Manolla: Ki?

Edgar: A kedvesed!

Manolle: Uram, őn feledl, hogy kivel beszél!

Edgar: Hah, nem felelsz, házasságtörő!

Manolla: Gyáva, ki védtelen nőket tértetget.

Edgar: Megcsaltál, nyomorult!

Manolla: Eh, őn hazudik, nem igaz!

Edgar: (dühösen felkacag): Ha ha ha! (levelet vesz elő) És e levél, melyben kedvesednek saját házámban légyottot adtál?

Manolla: Elveszttem!

Edgar: Falelj!

Manolla: Nos hát igaz, megcsaltam őnt!

Edgar: Oh! Mivel érdemeltem én ezt istenem? Becstelen!

Manolla: (hátraszegzett nyakkal a la Sarah Bernard.) Ugy, ugy, csak mentül nagyobb hangon, édesem! Őn nőül vett engem, szegény tapasztalatlan leányt; a szívem tiszta volt é gyanutlan. Leányságomat egy eszme foglalta el egy vágy vezette csak — a házasság! Azt hittem, ez a menny, amely a boldogságot tárja fe Remegő szívvel léptem az oltár elé; remegve mondtam el az igent — őnnek adtam tiszta szívemet, minden szűnyadó érzelmeivel! (Szemeit forgatva.) Egy angyalt kapott én bennem, akinek szárnyait az őn lelkének kellett volna vezetnie fel, fel a menyország felé — s mit kaptam én őnben, egy sivár, kialudt szívet, egy lelketlen anyagot — a ki, amint letépte keblemről a mirtuszt, sietett új meg új virágért. Ejjét a klubbokban töltötte, szeretőket tartott, — és én, az elhagyott eleinte sirtam, utóbb elfogott az analom,

Goluchovszky Agenor grófot, mint a N. W. Tagblatt értesül, a király márkis nevezte külügyminiszterré. Az erre vonatkozó királyi leirat a Kálnoky fölmentéséről szólóval együtt fog megjelenni.

Azon okot illetőleg, mely Kálnoky grófot arra bírta, hogy lemondását megújítsa, azt beszélik, hogy garanciákat akart arra nézve, hogy a külügyek vezetése, mint eddig, ugyezentul is, egységedül az ő kezében legyen és hogy az ő külön beleegyezése és jóváhagyása nélkül a monarchia egyik felében sem szabad semmiféle hivatalos nyilatkozatnak történnie a külügyi politikára vonatkozólag.

Miután ily garanciát nem nyert és nem nyerhetett, elhatározta lemondási kérvényének újból való benyújtását és azt igen sürgető, nyomtatékos modorban fogalmazta meg. Allítólag azzal indokolta kérelmét, hogy a jelen viszonyok között nem vezetheti egységesen és sikeresen a külügyeket.

Kálnoky elbocsátása a legnizelgőbb kifejezésekkel fog publikáltatni. A Bánffyval történt konfliktus óta — hir szerint — Kálnoky nagyon ideges és ingerlékeny volt és a tegnapi nap folyamán ki is jelentette, hogy felmentését igazságtételennek tekintti, miután teendői az utóbbi hetek alatt lidérczéként neheztedek reá.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, május 17.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Molnár Antal, Schóber Ernő és Hévízy János.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső báró, Lukács László, Perczel Dezső és Dániel Ernő miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Dániel Ernő kereskedelmi miniszter betérjeszti a Spanyol kereskedelmi szerződésre és több helyi érdekű vasútra vonatkozó törvényjavaslatot.

Kiadták az illető bizottságoknak.

Láng Lajos előadó bemutatja a kiállítási

sorsjátékról szóló pénzügyi bizottsági jelentést.

Krajtsik Ferencz előadó mentelmi ügyekről terjeszt be jelentést.

Annak idején napirendre tűzik.

A védjegyek oltalma.

Rosenberg Gyula előadó a közgazdasági bizottság nevében a javaslatot elfogadásra ajánlja. (Helyeslés jobbfelől.)

A ház a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta.

Az áruforgalmi statisztika.

Rosenberg Gyula előadó a közgazdasági bizottság nevében elfogadásra ajánlja a javaslatot, amely az adott helyzeten jelentékenyen javítani fog.

Mezei Mór a javaslatot nem fogadhatja el. A többiek között azért sem, mert ez a javaslat a bélyeget 2 krról 5 krra emelte föl. — Ezenkívül még számos más olyan körülmény van, amelyek szintén arra bírják, hogy a javaslatot ne fogadják el.

A vitát bezárták.

Dániel Ernő kereskedelmi miniszter Mezei kifogásaival szemben is elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Helyeslés jobbfelől.)

A javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadták.

Elnök pótlólag még javasolja, hogy hétfőn harmadszor is olvassák föl a ma elfogadott javaslatokat és tárgyaljanak le három vicinális javaslatot.

Elfogadták a javaslatot.

Ülés vége d. e. 11 órakor.

IDŐJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 748.0 milliméter, délután 2 órakor 748.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 18.0, délután 2 órakor C° + 18.3. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK 5, délután 2 órakor DK 8. Felhőzet: reggel borult, esik, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 18. —

Szeles. — Hűvös. — Eső.

HIREK.

Május 18. Szombat. Róm. kath. naptár: Venáncz. — Protestáns naptár: Venáncz. — Izraelita naptár: Behar B. — Görög-keleti naptár (május 6.): Szenv. Jób. — A nap két 4 óra 21 perczkor, nyugszik 7 óra 31 perczkor. Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Könyv- és könyvtár nyitva van szerdán és szombaton.

(Duse-féle poseval.) Es jaj nektek, ha a nő unatkozik!!! (Két lépést előre.) Nos, hát megcsaltam önt!

Edgar: Szerencsétlen! hát a becsület?

Manolla: Ejh, mit becsület, ha én unatkozom.

Edgar: Ónnal végestem! Kedvese nevét!

Manolla: Soha! (szomszéd szobában zörej.)

Edgar: Ah ott van! (pisztolyt ragad.) Meg kell halnia! (rohan.)

Manolla: (tört ragad, elébe áll) Soha!

Edgar: Becstelen asszony! (meglövi.)

Manolla (realisztikus mód szerint meghal.)

Jelenet. Edgar. Esküdtszék.

Edgar: Megcsalt! Megöltem!

Esküdtszék: Jól tette.

Függöny.

IV. Legújabb kor. *Catulle Mendés et consortes.*

LIII.

Személyek:

Jean.

Lili.

Történik: bárhol.

(Jean egyedül sétál fel a alá szobájában, az ablakon kopogás.)

Jean: Ki az? (kinyitja az ablakot, felkiált.) Lili?

Lili: Fogd meg a kezem! segíts belépniem. (beugrik) Így ni!

Jean (bámulva): Az istenért, Lili — nálam — éjnek idején és az ablakon?

Lili (tragikusan): Jöhöttem volna az ajtón is, de a helyzethez alkalmasabb az ablak! (kitörve) Jean, holnap férjhez megyek!

Jean: Kihez?

Lili: A vén Raboteauhoz.

Jean: Hát én velem mi lesz?

Lili: Azért jöttem, hogy megbeszéljük a dolgot.

Jean: Szeretsz?

Lili: Szeretlek!

Jean: Es mégis nőül méssz a vén Raboteauhoz?

Lili (elkeseredve): Oh Jean, én szerencsétlen vagyok, mindennek a baises az oka. Arany rente 136. érted, Jean 186! En haussera játszom. Oh, Jean! a hozományom elveszett! Az semmi! Tönkre tettem atyámat! — Raboteau megment bennünket egy feltétel alatt. Meg kell mentenem atyámat! — Oh a koldusbot, Jean az borzasztó!

Jean: De hiszen nem szereted, nem szeretheted a vén Raboteaut, ha engem szeretsz!

Lili: Megmondom neki, nem törődik velem, csakis a feltétel alatt hitelez.

Jean: Oh a nyomorult!

Lili: Felhasználja, kizsákmányolja borzasztó helyzetemet, — megfoszt tőled, a kit sze-

8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Június 2. A hadász-egylet júniálisa a Csépai erdőben.

Nyáron az egész fürdő évad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánnuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet, ha azt a kiadó hivattal idejekorán közlik.

— Kitüntetett miniszteri tanácsos. A király Bapajos Radó földmívelésügyi magyar miniszteriumi miniszteri tanácsosnak kitünő szolgálatai elismerésül, a Szent Istvánrend kiskeresztjét díjmentesen adományozta.

— Koronás arany érdemkereszt. A király Pékoczy Béla aradi kir. folyammérnökségi segédmérnöknek a folyó évi árvíz alkalmával teljesített jeles szolgálatainak elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— A feketegyarmati jegyzőválasztás. Levelezőnk írja: A feketegyarmati jegyző örökét, mely különböző, a lapokban felemlített tények alapján vergődött nevezetességre, tegnap töltötték be, választás utján. A választás iránt nagy érdeklődés mutatkozott, s a pályázók legnagyobb része maga volt szemtanuja a teljes részrehajlatlansággal vezetett választási aktusnak. Péczely Elek főbíró Tabajdi József feketegyarmati helyettes jegyzőt és Nagy Lajos telekkönyvi iktatót kandidálta. A kétszámbevető versenyző közt Nagy Lajos lett a győztes.

— A megyei közkórház ellenőre. Az arad-megyei közkórház ellenőre Ulrich Kálmán kevéssel ezelőtt elhalálozott. Az új közkórházi ellenőr Kráitz Géza lett, aki mint irnok már régebben van az említett hivatalnál alkalmazásban.

— Elmaradt tavaszi szemle. Az aradi tavaszi szemle, mely tegnapra volt tervezve, az idő kedvezőtlenége miatt elmaradt. — Spiegelfeld báró, dandárparancsnok e szemlét hétfőn fogja megtartani a legénység felett.

— Vasutasok és a népfölkelés. A honvédelmi miniszter új utasítása értelmében a vasutaknál alkalmazott magyar honos népfölkelő kötelesek a hadi forgalom érdekében háboru esetén is béke alkalmazásukban maradnak. E szerint tehát az összes népfölkelő köteles vasutasok föl vannak mentve a tényleges szolgálat alól.

reték — boldogtalanná tesz. Jean, igazán szeretsz?

Jean: Imádlak!

Lili: (sötéten) Nézd, a papirban méreg van, akarsz velem a halálban egyesülni?

Jean: Es mi volna ennek a praktikus haszna? Mi meghalnánk és atyád koldusbotra jutna.

Lili: Igaz! (elgondolkoznak.)

Lili: (nagy elhatározással és ujmodi drámai hévvel): Jean!

Jean (szintugy): Lili!

Lili: Ha áldozatnak kell lennem — álljunk bosszút! (Jean karjaiba veti magát, szehvedélylyel): Ma még a tied vagyok!

Jean: (gyöngéden) Es holnap?

Lili: Hadd vegyen el a barom!

A függöny lemehet.

V. Jövő század. *Világirodalom.*

Cocotte.

Személyek:

Cocotte, egy leány.

Fierre, egy boheme.

Történik: mindenütt.

(Szövege ezen század illetlana értelmében leírhatatlan.)

A függöny, mint mindig, legördül.

— **Club-estély.** Az aradi kerékpár club ma este fél 9 órakor a Vas (Wittmann) kávéházban club-estélyt tart, melyre a tagok szives megjelenését kéri az elnökség.

— **Czirkusz Aradon.** Az aradi nyári szezon egyetlen mulatsága a czirkusz meg akar érkezni Aradra, jövedelmet csinálni a melegben. A czirkusz tulajdonosnője, özv. E nders Mária a kiragasztott plakátokon kívül tegnap hivatalosan jelentette a tanácsnak, hogy lovardáját ma szándékozik megnyitni.

— **Tűz a vidéken.** V a d á s z i levelezőnk írja: Vadászson az éjjel három ház égett le a hozzátartozó melléképületekkel együtt. A tűz az esti órákban óriási arányokat öltött. A tűz továbbterjedését a községháza akadályozta meg.

— **Katonazene** lesz ma este Nagy Lajos díszesen berendezett kerthelyiségében. Kedvezőtlen idő esetén a katonazene a teremben tartatik meg.

— **Borjuhosra vágytak.** Levelezőnk írja: Bl á z s Nyicza b o r o s j e n ő i lakosnak a hó elején ellopták a borjuját. Káros panaszt emelt a csendőrségnél, kiknek sikerült is felkutatni a tetteseket. A jelentés szerint T u d u r Pável és testvérei voltak a tettesek, kik borjuhosra vágytak. Az ügyet áttették az illetékes járásbíróhoz.

— **x—** Lapunk mai számában megjelent Heckscher József hamburgi bankár sorsolási hirdetésére ez uton is felhívjuk olvasóink figyelmét. E bankás jó hírnevet szerzett magának mindenütt pontossága, s szigorú becsületessége által, miért is ajánljuk a nagyközönségnek.

HYMEN.

Greén Nándor aradvárosi rendőrhadnagy és iparhatósági biztos, a helyi társadalom egyik kedvelt fiatal tagja, ma este fél 7 órakor esküszik örök hűséget a Minoriták templomában özv. T r a y t l e r Antalnén urnő bájos és szép műveltségű leányának, I r é n kisasszonynak. A díszes esküvőn násznagyok és nászasszonyok lesznek: a menyasszony részéről M a r s c h a l l Lajos dr. aradi kereskedelmi és iparkamarai titkár és neje, a vőlegény részéről W a l d e r Gyula gyártulajdonos és neje. Koszorús párok: Ö r y Eszti ke k. a. és T r a y t l e r Andor dr., a menyasszony bátyja: M a r s c h a l l Blanka kisasszony és Ö r y Adár; L e i t n e r Berta kisasszony és ifj. W a l d e r Gyula; M a r s c h a l l Szilárdka kisasszony és W a l d e r Béla. Kísérje sok szerencse a szép ügyet!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(?) Meghívó. Felkértnék a „K ö l e s e y d a l k ö r” t. tagjai, hogy a mai énekpróbán teljes számban megjelenjen sziveskedjenek. Az elnökség.

MULATSÁGOK.

(=) Az első nyári bál. Az aradi kereskedő ifjúságból alakult n e g y v e n e s b i z o t t s á g, mely pár év óta állandóan szokott a nyár folyamán egy-egy bált rendezni, ez idei táncvizalmát ma este tartja meg a városi-geget nagy tánctermében. Nincs szüksége ennek a mulatságnak az ajánlásra, olyan ez, mint a jó bor. A társadalom az az osztálya, mely ennek a bálnak vendége szokott lenni, mulatságában annyi kedélyt, annyi feasztelenséget tud önteni, mely talán egyedül az ő kiváltságuk. A ma esti táncvizalom tehát sikerültnek ígérkezik.

(=) A Hasszinger-utczai ipariskola leány-növendékei ma délután tartják majálisukat, természetesen minden az idő jóságától függ. Sainte képzelni lehet, hogy mennyi ima száll most az ég felé, hogy az esősávok helyett napsugarak törjenek elő a felhők közül. Bizony-bizony az istennek is nagyon terhes állása van, ha egytörőn akar mindenki kívánásának eleget tenni. — Különböben a délután majd meghozza az ultimátumot arra nézve, hogy lesz-e majális, vagy sem.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

* **Millenniumi történet.** Az A t h e n a u m r. társulat kiadásában megjelenő „A m a g y a r n e m z e t t ö r t é n e t e” című tíz kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) 24. és 25. füzetét most hagyta el a sajtót. Ezekben a füzetekben a második kötet, első könyve („Küzdelem a nemzeti függetlenségért”) befejezést nyer, az első magyar királyok alatti trónviszályok, Salamon király és a többi királyi hercegek, az ország kiterjesztése, Salamon bukása és első Géza király uralkodása, az ország akkori belső állapota történetének ismertetésével és megkezdődik a második könyv, melynek főcíme: „Szent László és Könyves Kálmán kora”, melynek első fejezete „László királyságával” foglalkozik. Mindjárt a 24-ik füzethez egy pompás műmelléklet van csatolva, Székely Bertalannak „László király Horvátország meghódítása végett átkel a Drávan” című nagyszabású falfestményének színes hasonmása, a pécsi székesegyház Imre herceg kápolnájának falán levő eredeti után. Ugyancsak a 25-ik füzethez csatolt gyönyörű fénynyomatu műmelléklet a pécsi székesegyház belsejét tünteti fel, a hol tudvalevőleg Salamon király megkoronáztatott. Erre a korszakra vonatkozólag közölve vannak Thuróczi krónikájának és a bécsi képes-krónikának ősrégi képei, valamint több szép tájkép ezen korszakban szereplő történelmi helyekről. Így Dörre Tivadar eredeti rajza után „A tihanyi apátság”, a régi remete lakásul „Szegzárd barlanggal”; Kimnach Lászlótól „Szegzárd látképe”, Demjén Zoltántól „Dömös”; „Mogyoród”; Székely Aladártól „A meszesi kapu”; „A kerlési halom”; „A Sajó völgye” mindmegannyi történelmi helyek tájképei. Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., félévre (24 füzet) 7 frt 24 kr. Kapcsolható minden hazai könyvkereskedésben. Az előfizetők minden szombaton egy-egy füzetet kapnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A megcsalt és megkéselt férj.** V u k u l e s z k u M i t r u r a d u a i parasztleány tiltott szerelmi viszonyt folytatott N i n k u V a s z i l i e feleségével. — Egy alkalommal a férj rajta kapta a szerelmeseket, mikor heves szavakkal támadta meg a csábítót. Vukuleszku Mitru is felingerlődött és későt a férjbe szurta. A késelő felett tegnap ítélték, kapot 7 hónapi börtönt.

§ **Három tolvajcsemete.** T u r i András és István, valamint G á o s András aradi 12—13 éves gyerekek a mellett, hogy jó czimborák voltak, még tolvajkodni sem átalottak. Egy a három közül a többiek felügyelete alatt G ö m ö r y Gyula arany óráját és lánczát a szobából kilopta. A 120 frt értékű aranyeműt 9 frt erejéig zálogba tették és a pénzen megosztották. A rendőség artán kifürkészte tolvajlásukat és tegnap a törvényszék elé kerültek. Tekintettel kiskorúságukra, fejenként 7—7 napi fogházat kaptak.

TÁVIRATOK.

Kálnoky bukása.

Budapest, május 17. (Saj. tud. táv.) A helyzetben egész váratlanul tegnap beállott fordulat, amint az érthető, nemcsak nálunk, de Európaszerte a legnagyobb feltűnést keltette. A hangulat, a mely ennek a meglepetésnek a nyomán kelt, a különböző faktorokhoz mérten különböző. Minket azonban csak azok a hangulatok érdekelnek, amelyek idehaza észlelődnék s azért csakis ezekről számolunk be.

A s z a b a d e l v ü p á r t teljes megnyugvással fogadta a napok óta tartó feszült hangulat illetén megoldását. Jól eső elégtétel ez azok után a brutális és igazságtalan támadások után, amelyben K á l n o k y könyvatos kirohanása óta részesítették és annál nagyobb elégtétele, mert igazolja B á n f f y Dezső bárót, akiben ugyan kételkedni a pártnak egy pillanatig sem volt oka, de akit a mi lelkiismeretlen ellenzékünk klerikális része igyekezett ez ügy ötletéből is feketíteni,

amennyire tőle csak kitellett. Örvendenek a megoldásnak azután még azért is, mert ez a fordulat csak újabb bizonyítéka a szabadelvű párt egyenes és őszinte politikájának. Hiszen ha ennek a politikának nem az őszinteség és egyenesség volna fő jellemvonása, vajjon a legigazságosabb uralkodó részánta volna magát, hogy annak a politikának feláldozza a Kálnokyét, azt a politikát, amelyet az Ugron-, Polónyi-, Apponyi-, Szapáry-féle habarék úgy támogatott az utóbbi időben?!

A k l e r i k á l i s e l l e n z é k hangulata a szabadelvű pártéknak teljes ellentéte: levertség és rezignálás az egész vonalon. Azt mondják maguk is, hogy ez a fordulat érthetetlen és épen ezért úgy látják, hogy még korai végleges ítéletet mondani. Szerintük Kálnoky távozása még csak kezdete a megoldásnak; a folytatás, mások bukása majd csak ezután következik.

Hát' iszen legyen nekik az ő hitük szeriat! Jellemző azonban, hogy a képviselőház mai ülésére, amelyen a szabadelvű pártnak ez a legújabb diadala dominálta a kedélyeket, a klerikális vezérekből egyetlen szál sem mutatkozott. Nyilván fájt volna neki a jobbfeleli örömet színről-színre látni.

Bécs, május 17. (Saj. tud. távirata.) Goluchovszky Agenor grófot a király kinevezte külügyminiszterré. Az erre vonatkozó, K á l n o k y gróf által ellenjegyzett legfelsőbb elhatározás és K á l n o k y gr. fölmentését tartalmazó legfelsőbb kéziratok holnap fognak megjelenni a monarchia két hivatalos lapjában.

K á l n o k y gr. a ki az uralkodó legmelegebb elismerésével bocsáttatik el, megkapta a Szt.-István rend nagy keresztjének jelvényeihez a gyémántokat.

B á n f f y Dezső b. miniszterelnök ma hosszasan érkezett P l e n e r pénzügyminiszterrel és G o l u c h o v s z k y gr. külügyminiszterrel.

Budapest, május 17. (Saj. tud. táv.) Mint értesülünk, B á n f f y Dezső báró miniszterelnök a képviselőház hétfői ülésén fog válaszolni Helfy Ignác és U g r o n Gábor interpellációjára. S z i l á g y i Dezső képviselőházi elnök ezt csak azért nem jelentette be a képviselőháznak a mai ülésen, mert a miniszterelnöknek erre vonatkozó táviratát épen az ülés bezárása után kapta meg. Es miután a válasz megadása a háznak nem volt előre bejelentve, a hétfői ülés elején a válasz megadására ki fogják kérni a ház engedelmét.

Budapest, május 17. (Saj. tud. táv.) K á l n o k y, a lemondott külügyminiszter meleg bucsuztatót és a Szent István-rend nagykeresztjéhez a gyémántjelvényeket kapta.

Budapest, május 17. (Saj. tud. táv.) G o l u c h o w s z k y t közös külügyminiszterré kinevezték. A szombati hivatalos lap úgy a kinevezést, mint a lemondást hozni fogja.

A választást komoly körökben szerencsésnek tartják Magyarországra, annyival is inkább, mivel Goluchowszky jól ismeri a román agitáció fészkeit, s emellett rendkívül ügyes diplomata.

G o l u c h o w s z k y Bánffy Dezső bárót is meglátogatta, s vele hosszasan konferált.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.)
Jósika Samu báró, Agliardi nunciusznál félórát volt látogatáson; Goluchovszky szinte meglátogatta Bánffy, s vele hosszasan konferált. Este Jósika és Bánffy Budapestre utaznak.

Budapest, május 17. (Saj. tud. táv.)
Irányadó körökben roppant visszatetszett Agliardi tegnapi távirata, melyet a főrendiházi ellenzék egyik világi vezéréhez intézett. Ebben azt mondja, hogy állását a legutóbbi események úgy a külügyi hivatalban, mint a Hofburgban csak megerősítették.

A válság szerencsés megoldását különben nagyrészt Jósika Samu báró kiváló tapintatának, világias és férfias fellépésének tulajdonítják.

Budapest, május 17. (Saj. tud. táv.) Az ellenzék a kormány diadalát mindenképp kicsinyíteni igyekszik; így legújabbán azt eszelte ki, hogy Kálnoky azért mondott le, mert nem akar Bánffyval együttesen tovább szolgálni.

Ezt a legnagyobb rosszakarat mondatja velük. Kálnoknak menni kellett, mert kétszínű játéka készlettel volt erre, másrészt a delegációban föltétlen bizalmatlansági szavazásnak nézett elébe, mert nemcsak a magyar liberálisok voltak elene, de az osztrák klerikálisok is.

Ezen többség tehát föltétlenül kinos helyzetbe hozta volna mindkét delegációban.

Budapest, május 17. (Saj. tud. táv.)
Goluchowskyt nagyon vegyes érzelmekkel fogadják. Az ellenzék úgy igyekszik feltüntetni, mint Kálnoky magyar közjogellenes politikájának folytatását. — Pedig kár előre itélni.

Bánffy és Kálnoky között a konfliktus tulajdonképpen onnan datálódik, hogy Bánffy mindjárt kinevezésekor igyekezett biztosítani befolyását a külügyekbe.

Most annál óvatosabb tehát az új külügyérrel szemben.

Hírlik, hogy Goluchowsky kinevezése azért késett, mivel előbb megkérdezték a szövetséges hatalmakat, hogy nincs-e kifogásuk ellene. Német és Olaszország a legszívesebben fogadták Goluchowskit. Bánffy tüzetesen igyekezett megállapítani Jósikával a magyar kormány jogos befolyását a külügyekbe, nehogy az Agliardi-inczidenshez hasonló ismétlődések forduljanak elő.

Bécs, május 17. (Saj. tud. távirata.)
Altalában azt mondják, hogy Bánffynak Kálnoky megbuktatásában rendkívül erős segítségére volt Jósika Samu tapintatával, erélyével, tekintélyével. Jósika a királynál rendkívül méltányolt államférfi, kire úgy tekintenek, mint egykor a legfontosabb pozíció betöltőjére. A nunciusz másfél órát időzött nála. Elmenetele Bécsből nemsokára megtörténik.

Halálos ítélet.

Budapest, május 17. (Saj. tud. táv.)
Grenedics Augusztá gyilkosát, Figar Kázmért a törvényszék halálra ítélte. Figar visszavezettetvén a börtönbe, védőjének azt mondta, hogy a gyilkosságot nem ő követte el, ámbár a tárgyaláson mindent töredelmesen bevallott. Gondolják, hogy a halálos ítélettől megtebolyodott.

Leégett község.

Körtvélyes, május 17. (Saj. tud. táv.)
A község legnagyobb része leégett.

Elhunyt birtokos.

Daruvár, május 11. (Saját tud. táv.)
Algyesi Tüköry Sándor, fővárosi dúsgazdag s a közéletben egykor nagytevékenységű birtokos ma meghalt.

Skócia gyásza.

Algier, május 17. (Saj. tud. táv.)
Hamilton herceg, Skotország első peerje ma reggel meghalt.

Lázangó kínaiak.

Tientsin, május 17. (Saj. tud. táv.)
A kínai csapatok fellázdáltak és fosztogatták a várost. A lakosság menekül.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása.

A legutóbbi 24 óra folyamán érkezett tudósítások szerint az ország több vidékén megérkezett a már régen várt eső, melyből ismét legtöbb volt a nyugati részeken; az Alföldön és keleten azonban csak itt-ott volt kisebb eső. Sopron megyében már inkább káros az eső mint hasznos, itt a tavaszi munkálatokat még nem fejezheték be. A vetések e részeken kedvezően fejlődnek, a tavasziak igen szépen növekednek, az ősziak mindenütt kalászosodnak, a rétek és legelőkön gyönyörűen növekedik a fű. A szárazság káros hatása mind jobban mutatkozik az Alföldön, hol a vetések igen szomorú állapotban vannak, a bogarak is elszaporodtak úgy a vetésekben, mint a gyümölcsösökben. Az aratási eredmények, ha jobb időnk nem leend, messze mögötte maradnak a tavalyinak.

Butyin és Nagy-Halmágy környékén a tartós szárazság miatt alig halad a vetéscsúszó, különösen nem kelnek a tavasziak, a mi itt-ott kikelt folyton egy állapotban van. A rétek, legelők kopárak mindenütt, a marhaállomány eltartása ily körülmények között igen sok gondot okoz gazdáinknak.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, május 17.

Gabonaüzlet: Buzát ma valamivel jobban kínáltak, a vételkedv szintén jobb volt s az iránzat kellemesebb lett. Elkelt 20000 mm. pár krral magasabb áron.

	mmásza	kilogramm	frt
Tiszavidéki	300	82.	7.70
"	400	81.	7.70
"	150	80.	7.60
"	100	80.	7.57 ^{1/2}
"	100	79.	7.52 ^{1/2}
Pestvidéki	2000	81.	7.75
"	200	81.	7.60
"	200	81.	7.66
"	100	81.	7.55
"	100	80.	7.55
"	100	80.	7.52 ^{1/2}
"	450	79.	7.40
"	350	78.	7.40
"	100	79.	7.35
"	200	78.	7.35
Székesfehérvári	1000	78.	7.45
Bácskai	3600	78.	7.55
"	2900	77.	7.45
Makói	1700	80.	7.67 ^{1/2}
Dunai	800	78.	7.35
"	1600	78.	7.35
Bánáti	270	80.	7.50
Felső-tiszai	500	78.	7.40
Bihari	100	80.	7.52 ^{1/2}
Panosorai	2100	77.	7.40
Zab	150		7.02 ^{1/2}
"	100		6.90
"	200		6.75
"	200		6.70

Határidőüzlet: Amerikából tetelesen szilárdabb árfolyamokat jelentettek, ennek dacára nálunk ma ismer lanyhán indult az üzlet buzában és tengeriben s tekintettel a folytonos esőre mindkét nem lanyhán zárult.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	7.85—7.87
Buza májusra	7.35—7.37
Tengeri májusra	6.55—6.57
Tengeri augusztusra	4.71—6.73
Őszi rozs	6.54—6.55
Őszi zab	6.11—6.13
Repeze	11.35—11.40

Külföld: New-York: búzára 1⁷/₈—2¹/₈, tengerire 1¹/₂—5¹/₈ szilárdabb. **Chicago:** búzára 1⁷/₈—2¹/₈, tengerire 1¹/₄—5¹/₈ szilárdabb. **Páris London és Liwerpóol** szilárd.

Ertéktőzsde: Kálnoky külügyminiszter demissziója csak nemzetközi papírokra volt némi hatással míg helyi papírok élénkebb üzlet mellett szilárdabban zárultak.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	400.40
Magyar hitelrészvény	461.—
Osztrák államvasut	430.—
Rima-Murányi	275.25
Lombard	109.25

— **A Gizella főhercegnő pártoló védnöksége** alatt álló s férjhez menendő leányok ki-házasítására alapított „Gizella egylet” múlt hó 28-án megtartott XXV-ik rendes közgyűlés elé terjesztett igazgatósági üzleti jelentése hű képét nyújtja az 1894-ben elért rendkívül kedvező eredménynek. Az egylet a múlt évben 18,119 új biztosítást kötött 11,616,000 frt tőkére, a biztosítási állomány ezzel 53,350,000 forintra szőlvő 51,547 darab kötvényre emelkedett. A díjbevétel 1,212,000 forintról (1893-ban) 1,565,000 frtra (1894-ben) azaz 30 százalékkal gyarapodott. Kamatok és illetékek ozimén 205,415 frt folyt be. Esadékes s díjvisszatérítésért 149,892 frt lön kintalva, — míg 1 és egyegyed millió forintnál több helyeztetett el a díjtartalékba, amely immár 5,131,950 forintra rug. A tiszta nyereség 342,155 forintot teszen, amely a különféle biztosítási alapok gyarapításán kívül a biztosítottaknak járó 16 százaléknyi osztalék kifizetésére fog fordíttatni. — Az egylet e szerint a már említett tetemes díjtartalékon kívül még 153,399 frt 53 krnyi külön biztosítási alapokkal is rendelkezik. Az egylet vagyona a múlt hóban felette előnyösen megvett bérpalotán (Bécs, Ferencz-József rakpart 1.) kívül kizárólag elsőrendű az osztrák-magyar bank pénztársaiban elhelyezett értékpapirokban van letéve. A közgyűlés e jelentést megalégedéssel vette tudomásul s a kilépő tisztviselőket ujjal egyhangulag megválasztotta. Az egylet irodái Budapestén a Gizella-ter 2. számú házban vannak.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, május 17. d. a. 6 óra.

	tráyat	100 kg. ár
		frttól frtig
Buza bánási új		7.80 7.55
Buza tiszavidéki		7.35 7.60
Buza pestvidéki		7.30 7.55
Buza fehérmegyei		7.30 7.55
Buza bácskai		7.40 7.65
Roze új, I-od rendű		6.35 6.40
Roze új, II-od rendű		6.30 6.35
Arpa takarmány		6.40 6.60
Arpa égetni való		6.65 6.90
Arpa sörfőzdei		7.10 8.10
Zab		6.75 7.—
Tengeri bánási új		6.65 6.70
Tengeri másnemű		6.60 6.65
Káposzta-repeze bánási új		—
Köles		6.30 6.80
Határidő		
Buza márcz.-ápr.		7.35 7.37
Buza szept.-okt.		7.36 7.37
Buza máj.-jun.		7.36 7.37
Roze szept.-okt.		6.54 6.66
Tengeri máj.-jun.		6.58 6.60
Tengeri jul.-aug.		6.76 6.77
Tengeri októberre		—
Zab márcz.-ápr.		—
Zab szept.-okt.		6.12 6.14
Káposzta-repeze aug.-szept. 1894.		11.40 11.46

IDEGENEK NÉVSORA.

— Május 17. —

Fehér Kereszt szálloda: Vrétor Mihály görög-keleti érsek, Lugos.

Három Király szálloda: Dr. Greza Szilárdné orvos neje, Gurahonoz. Voisz Sámuel regalebérő, Tornyai.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára
és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdett gyógyszer-különlegesség beszerző sére, s közzetben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokolade gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal kossorúztak. Mind az ő világrészben el van törjedve. Egy darab 8 kr.

Misera-cseppek dr. Hager javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszer. — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szeptik, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szerrel felülmúl. Egy kis téglő 70 kr. és egy nagy téglő 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kiváló minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinceszéből. Ára 1 üvegnek 8 és 12 frt.

Ménési aszúbor. Egy 35 centli. üveg 1 frt 30

Chinabor. 2% Chininatartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Yasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxdytartalommal. Egy 30 centli. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengali tüzek. Füst és szag nélkül, vöröses fehérek és sárga színben. Egy kr 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertyafénytel. Hat percig égő, 1 drb 60 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Moda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/4 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsam. A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy téglő ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle meghülésből eredt rheumás és csuszos fájdalmak ellen igen hirtelen hatású szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely minden féle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenken gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek. Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizet és látra gbitásunk elfogadottnak és lelkiismeretesen teljesítünk.

4654/1895.

Hirdetmény.

A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben az 1895/96-ki tanév kezdetén betöltendő magyar állami alapítványi helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagyméit. m. kir. honvédelmi miniszterium által leküldetvén, közhírré tesszük, hogy ezen pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthező.

Aradon, 1895. évi márczius hó 9-én.

A városi tanács.

Hirdetés.

A nagyméit. m. kir. belügyminiszter urnak 426/1895. Eln. sz. a. kiadott körrendelete értelmében, ezennel közhírré tétetik, hogy az a ki Janku Avrahámnak tervezett szobor felállítása érdekében bármily cselekménye által közreműködik, adományokat gyűjt, vagy ad, kihágást követ el, és 15 napig terjedhető elzárással és 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Arad, 1895. évi márczius hó 23.

A városi tanács.

A m. k. államvasutak budapest-jobbpartüzetttv. 19344/II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Hatvan állomásán mintegy 600 folyométer beton csatorna fog létesitetni s ennek kiadása tárgyában ezennel nyilvános pályázat hirdetttetik, melyre a jogérvényesen felszerelt ajánlatok legkésőbb f. évi május hó 27-éig déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-jobbpartüzetttv. titkárságánál benyujtandók.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok közt a szabad választás jogát tekintet nélkül az árra, magunknak tartjuk fenn.

Bánatpénz fejében, legkésőbbben f. é. május hó 27-éig déli 12 óráig 500 forint azaz ötszáz forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, a budapesti jobbpártüzetttv. igazgatóság gyűjtőpénztárnál lefizetendő.

Készpénz után kamat nem követelhető, az értékpapirok a budapesti illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett napi árfolyam szerinti, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadottnak el.

A lepecsételt ajánlatok borítékai következő felirással látandók el: »Ajánlat a magy. kir.

államvasutak hatvani pályaudvarán létesitendő beton csatornákra.

A helyszinrajz, keresztiszelvények, valamint a szerződési tervezet a budapest jobbpártüzetttv. igazgatóság építési és pályafenntartási osztályánál naponta délelőtt 8-12 óra között megtekinthetők.

Budapesten 1895. május 13-án.

Az üzletvezetőség.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

687/1895. szm.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város utéptési, kezelési és fenntartási alajjáról az 1893. és 1894. évre vonatkozólag szerkesztett, a közigazgatási bizottság által helyesnek talált zárszámadások az 1890. évi I. törvényczikk 28. §-a értelmében 1895. évi május hó 20 tól június hó 4-ig terjedő 15 napra a számvévi hivatalban közzemlére azzal tétetnek ki, hogy az azok ellen netán teendő észrevételek az érintett 15 nap alatt hozzám benyujthatók.

Arad, 1895. évi május hó 14-én

Salacz Gyula
kir. tan. polgármester.

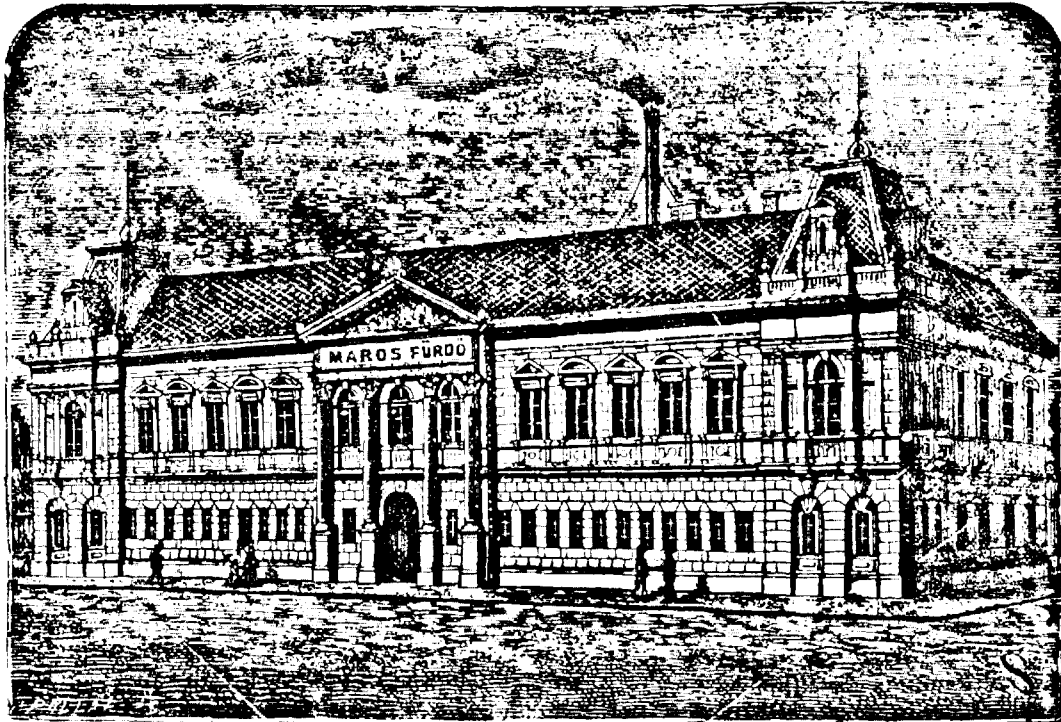
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsibbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdésel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadittassék azáltal egészségünk biztosittatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehessünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árk mellett kiszolgáltának. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.
Egy úzák-jegy	— frt 40 kr.
Úzások-tanítás.	
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.
Úszoda.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.

Vízgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr
Vas és mőor-fürdő.	
Egy személy-jegy	1 frt — kr
10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr
Kád-fürdők.	
Ruhával	— frt 50 kr
Ruha nélkül	— frt 40 kr
Villany-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Külön ruha-díjak.	
1 lepedő vagy palást	7 kr.
1 törölköző	8 kr.
Pénztárnyitás nyáron reggeli 6 órakor. télen reggeli 7 órakor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben szemelotben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcái, parkettával kárpított szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó. A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

Főnyeremény
500.000
márka.

Sorsolási
értesítő.

A nyeremé-
nyekért
az állam ke-
zeskedik.

Részvételre meghívás Hamburg állam
jótállása mellett megindult

nagy sorsjátékokra,
melyeken

II millió 348.795 márka

a bizonyos nyeremény.

Ezen előnyös sorsjáték nyereményei,
dacára hogy a tervezet szerint csak
115,000 darab sorsjegy van kibor-
csájtva, a következők:

A főnyeremény 500,000 Márka

Nyeremény 300,000 m.	21 nyerem. á 10,000 m.
nyerem. 200,000	56 " á 5000 "
" 100,000	106 " á 3000 "
" 75,000	231 " á 2000 "
" 70,000	812 " á 1000 "
" 65,000	1415 " á 400 "
" 60,000	20 " á 300 "
" 55,000	132 " á 200,150 "
2 " 50,000	39755 " á 156 "
1 " 40,000	8290, á 134,100, 98 "
3 " 20,000	6848, á 69, 42, 20 "

Összesen 57.700 nyeremény és a rövidebb hóna-
pokban részben lesz biztos a húzás.

A főnyeremény 1-ső osztálya 50.000 már-
kából, a 2-ik osztályban 55.000 márkára emel-
kedik, a 3-ikban 60.000, a 4-ikben 65.000,
a 5-ikben 70.000, a 6-ikban 75.000, a 7-ik-
ben 200.000, ez első nyereménynyel 300.000,
és végül 500.000 márka emelkedik.

Az első nyereményhúzásra, mely hivatalosan
lesz tudatva.

az egész eredeti sorsjegy csak 3.50 frt.
a fél " " 1.75 frt.
a negyed " " 0.90 frtba kerül.

A résztvevők mindnyájan kapnak tőlem az
első húzás után azonnal egy hivatalos, húzási
lajstromot minden felhívás nélkül.

Előlegesen ingyen a sorsjáték tervezetét az
állami hozzájárulásával, világosan kitértre a
befektetés és a nyeremény elosztását az osztályokra
vonatközzöl.

A kifizetése és küldetése a nyeremény ös-
szegeknél általam eszközöltetik a legszigorubb
ellenőrzés mellett

Megrendeléseket postautalványon vagy után-
vétellel kérem eszközölni.

Ajánlatokkal tessék fordulni a fél sors je-
gyeket vevőknek azonnal, a legalább is

f. évi május 22-éig.

tisztelettel

Heckscher József

319

Bank- és váltó-üzlete HAMBURG.

804/1895. gazd. sz.

Árlejtési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a tör-
vényhatósági utakra szükséges kilométer kövek
előállítására, szállítása és az azzal kapcsolatos ös-
szes munkáknak teljesítése iránt folyó évi május
hó 27-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 540 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 %-a
készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és
írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli ár-
lejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak ak-
kor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánom-
pénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kije-
lenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és el-
fogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok
nál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1895.
évi május hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay

aljegyző.

5762/1895. sz.

380.

Árlejtési hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak f. évi májns hó 5-én kelt
31082. számú magas intézményei folytán ezennel közhírré tétetik, hogy az alább fel-
sorolt munkálatoknak vállalatba adása czéljából alólirt m. kir. jószágigazgatóság hiva-
talan helyiségében Aradon (pénzügyi palota)

1895. évi május hó 28-án délelőtt 10 órakor

felsőbb jóváhagyás fenntartása mellett írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekö-
tött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozók 10% bánatpénzzel
ellátva oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 50 kros bélyeggel ellátott lepecsé-
telt és kellő feliratu írásbeli zárt ajánlatok és a kikiáltási összegnek megfelelő 10%
bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdéseig alólirt m. kir. államjószágigazgatóság-
hoz adhatók be.

Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyeg a szövegezés első sorával
szabályszerűen átírandó, a megajánlott vállalati összeg nemcsak számokkal, hanem
betűkkel is tisztán, érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az
árlejtési jegyzőkönyv feltételeit és a költségvetésben feltüntetett munkálatokat tétel-
ről-tételre ismeri, azoknak magát feltétlenül aláveti és azokat elfogadja, megjegyez-
tetvén, hogy ezen okmányokat aláírni köteles.

A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásu-
kat és vállalkozói szakképességüket.

Oly egyének, kik csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak vagy
akik nyereményvágyból eredő büntetést elítéltek, azok az árlejtésben részt nem
vehetnek, elkészt, valamint utóajánlatok és távirati ajánlatok semmi szín alatt sem
fognak figyelembe vétetni még az esetben sem, ha azok egy újabb árlejtés megtar-
tása esetére kötelezőleg fentartatnak is.

A részletes árlejtési feltételek és költségvetési okmányok az alulirt m. kir.
államjószágigazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

- 1) Az aradi Maroshid köburkolat helyreállítása 1424 frt 43 kr. kikiáltási árral.
- 2) Az Arad-Uj-Arad közötti ártéri ut helyreállítása 943 frt 90 kr. kikiáltási árral.
- 3) A Soborsin-Valemarei hid helyreállítása 177 frt 28 kr. kikiáltási árral.

Aradon, 1895. május hó 10-én.

M. kir. államjószágigazgatóság.

10178/1895. sz. Aradvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetés.

A pécskai járásban üresedésbe jött út-
mesteri állásra, s a menyiben ezen állás
áthelyezés után töltenék be az üresedésbe
jövő más útmester állásra ezennel pályá-
zat nyitattik.

Az útmesteri állás javadalmazása 400
frt fizetés 10 frt szertár 8 frt iroda áta-
lány és a kerületbe tartozó törvény ha-
tósági utak minden kilométerje után, ez
idő szerint 1 frt 65 krra szabott uti
átalány.

A pályázóktól minősítésül a törvény-
hatósági szabályrendelettel előirt útmesteri
vizsga kimutatása s esetleg annak utóla-
gosan egy év alatt eszközözendő letétele
kivántatik meg, ennek előfeltételét pedig,
az elemi szám és mértan továbbá a raj-
zolás és fogalmazáshoz való megfelelő jár-
tasságnak kimutatása képezi.

Ezt iskolai s esetleg haszon foglalko-
zásban eltöltött gyakorlati működésekről
szóló bizonyítványokkal lehet igazolni.

Az 1873. 2. t. cz. szerinti igény joga-
sított kiszolgált altisztek előnnyel bírnak.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy
minősítettségüket s eddigi alkalmaztatá-
suk kitüntetésével szerkesztett pályá-
zati kérvényeikkel folyó évi június hó 30-ig
a vármegye főispánja Méltóságos Fábán
László urhoz nyujtsák be.

Arad, 1895. május 13-án.

Szathmáry Gyula

alispán.

384.

„Aradi nyomda részvénytársaság” könyvnyomdája.

10093/1895.

Hirdetés.

Miután a közadók kezeléséről szóló
1883. évi XLIV. tv-cz. 39. §-a értelmében
a f. évi II-ik adórészlet esedékességének
határideje már lejárt, az adózók ezennel
hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f.
évi II-ik adórészletet most már a kése-
delmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt,
nemkülönb netalán régebbi ipartestületi
díj, egyházi adó, illeték-, vizszabályozási
költség, hadmentességi-díj és ut-adó
tartozásaikat azonnal fizessék be, mert
ellenkező esetben a régebbi díj- és adótar-
tozásaik azonnal, a f. évi II-ik adórészlet
pedig Junius hóban a késedelmi kamattal
együtt végrehajtás után s a végrehajtási
díjak felszámítása mellett fognak behajtatni
és pedig oly módon, hogy a II-ik adórészletre
nézve május hó 24-től kezdve a zálogolás
fog megejtetni, s a menyiben ennek
dacára az adó, hadmentességi-díj és
egyéb hátralék járulékaival együtt a
zálogolás foganatosításától számítható 15
nap alatt nem törlesztetnek, a befoglalt
ingók nyilvános árverésen el fognak
adatni.

Aradon 1895. május hó 15.

A városi tanács.

